

ที่ พณ ๐๖๐๖/ ๓๓๐๓

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน สมัยพิเศษ (AEMs' Special Meeting) ณ เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ตารางติดตามผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน สมัยพิเศษ (AEMs' Special Meeting)
ณ เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน สมัยพิเศษ (ASEAN Economic Ministers' Special Meeting: AEMs' Special Meeting) เมื่อวันที่ ๑๗-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน สมัยพิเศษ (ASEAN Economic Ministers' Special Meeting: AEMs' Special Meeting) เมื่อวันที่ ๑๗-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ เกาะบาหลี โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) ได้มอบหมายให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ (นายสรรเสริญ สมะลาภา) เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๒. ข้อเท็จจริง

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ สถานการณ์เศรษฐกิจของโลก - ที่ประชุมฯ รับทราบว่าเศรษฐกิจของอาเซียนในภาพรวมมีการฟื้นฟูและมีแนวโน้มเติบโตร้อยละ ๔.๙ ในปี ๒๕๖๕ และร้อยละ ๕.๒ ในปี ๒๕๖๖ ขณะที่ประเทศสมาชิกเริ่มเปิดประเทศแล้วและประชากรได้รับการฉีดวัคซีนประมาณร้อยละ ๗๐ แต่เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจและการเมืองโลกยังมีความท้าทาย เช่น สถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน การระบาดของโควิด-๑๙ ในจีน การชะงักของห่วงโซ่อุปทานราคาสินค้าอุปโภคบริโภคและอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้น ที่ประชุมฯ จึงเห็นว่าอาเซียนต้องเพิ่มความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค โดยต้องเร่งดำเนินการข้อริเริ่มภายใต้กรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน (ACRF) และพัฒนาภูมิภาคให้ก้าวไปสู่ทิศทางสำคัญในอนาคต คือ ความเป็นดิจิทัล (digitalisation) และความยั่งยืน (sustainability)

๒.๒ ความร่วมมือในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก - ที่ประชุมฯหารือเรื่องกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก (Indo-Pacific Economic Framework: IPEF) ของสหรัฐอเมริกา และยุทธศาสตร์เพื่อความร่วมมือในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกของสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นเวทีใหม่ที่ทั้งสองประเทศต้องการมีส่วนร่วมในภูมิภาคอาเซียนมากขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นใหม่ ๆ เช่น การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก พลังงานสะอาด ดิจิทัล ห่วงโซ่อุปทาน โดยที่ประชุมฯ ยืนยันหลักการของอาเซียนตามเอกสารมุมมองของอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก (ASEAN Outlook on Indo-Pacific: AOIP) ที่มุ่งเน้นการเป็นภูมิภาคที่เปิดกว้าง โปร่งใส ยึดมั่นในหลักเกณฑ์ และความเป็นแกนกลางของอาเซียน (ASEAN Centrality) นอกจากนี้ สำหรับการเข้าร่วมประกาศความร่วมมือในกรอบ IPEF ของสหรัฐฯ ขอให้ประเทศสมาชิกระมัดระวังท่าทีในการพิจารณาเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อรักษาความสมดุลในภูมิภาค โดยขอให้

ยึดหลักการเป็นแกนกลาง ศูนย์กลาง และเป็นหนึ่งเดียวกันของอาเซียน และมอบหมายสำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEC) ประเมินโอกาสและประเด็นท้าทายของ IPEF และระบุสาขาที่อาเซียนจะได้รับประโยชน์จากกรอบดังกล่าว

๒.๓ การให้สัตยาบันความตกลง RCEP ของฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย – ที่ประชุมฯ รับทราบ ว่าทั้งสองประเทศจะสามารถแจ้งการให้สัตยาบันความตกลง RCEP ได้ภายในไตรมาสที่สามของปีนี้ และตกลงทำที่ ร่วมของอาเซียนให้แก่แต่ละประเทศสมาชิก RCEP สามารถพิจารณาวันที่ที่ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับกับเมียนมา แยกต่างกันได้ โดยขอให้ประเทศสมาชิกส่งหนังสือแจ้งวันที่ที่ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับกับเมียนมาให้ ASEC ในฐานะ ผู้รับฝากความตกลงฯ เพื่อรวบรวมและมีหนังสือแจ้ง (Third Party Note) การมีผลใช้บังคับความตกลงฯ กับเมียนมา ให้ทุกประเทศสมาชิก RCEP ทราบโดยทั่วกัน นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ เห็นชอบในหลักการให้มีการประชุมรัฐมนตรี RCEP และการประชุมสุดยอด RCEP ในปีนี้ (ครบรอบ ๑๐ ปี การประกาศเริ่มเจรจาความตกลง RCEP) โดยกัมพูชาใน ในฐานะประธานอาเซียนจะหารือในรายละเอียดร่วมกับ ASEC ต่อไป

๒.๔ การประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๒ (MC 12) – ที่ประชุมฯ หารือเพื่อเตรียมการสำหรับการประชุม MC 12 ที่จะจัดในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ ณ นครเจนีวา โดยเน้นย้ำว่า ข้อตกลงร่วมของประเทศสมาชิกจะต้องมีความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และให้ความสำคัญกับระบบการค้าพหุภาคี ที่เปิดกว้างและยึดถือกฎเกณฑ์ทางการค้าเป็นพื้นฐานสำคัญ

๒.๕ การค้ากับมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ – ที่ประชุมฯ แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของสหภาพยุโรป ได้แก่ มาตรการปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (CBAM) กฎหมายว่าด้วยการออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และกฎหมายว่าด้วยสินค้าปลอดการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งมาตรการเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน อาทิ ภาระทางต้นทุนที่เพิ่มขึ้น จากการตรวจวัดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกระบวนการผลิตสินค้า การใช้เงินลงทุนสูงในการปรับเปลี่ยน กระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทานให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยที่ประชุมฯ ตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ไข ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งเชื่อมโยงกับการค้าและกลายเป็นประเด็นสำคัญในเวทีโลกและเน้นย้ำว่า การใช้นโยบายด้านการค้าที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมต้องสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและหลักการที่ยอมรับ โดยทั่วไป รวมถึงหลักการภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) จึงมอบหมาย ASEC ประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากการใช้มาตรการของสหภาพยุโรปเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับอาเซียนต่อไป

๒.๖ ขั้วริเริ่มโครงการพื้นฐานอาเซียนในอนาคต – ที่ประชุมฯ หารือแนวทางพัฒนาความร่วมมือ ในโครงการอุตสาหกรรมของอาเซียนซึ่งเต็มมุ่งเน้นในอุตสาหกรรมพื้นฐาน อาทิ ปุ๋ยยูเรีย เหมืองแร่ทองแดง เหมืองแร่โปแตช โดยเสนอให้พิจารณาโครงการอุตสาหกรรมใหม่ ๆ ที่อาเซียนจะสามารถเพิ่มการค้าภายในภูมิภาคและ ส่งเสริมห่วงโซ่มูลค่าโลก โดยเฉพาะในสาขาสำคัญที่จะช่วยรับมือกับประเด็นความมั่นคงทางอาหารและสาธารณสุข เช่น อาหาร วัคซีน ยา เครื่องมือแพทย์ โดยคำนึงถึงความสนใจและความเชี่ยวชาญของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ มอบหมาย ASEC ศึกษาความเป็นไปได้ของอุตสาหกรรมที่อาเซียนจะสามารถจัดตั้งโครงการหรือขั้วริเริ่มความร่วมมือร่วมกัน โดย คำนึงถึงประเด็นใหม่ ๆ อาทิ เศรษฐกิจหมุนเวียน เทคโนโลยี ตลอดจนประเมินความพร้อมของประเทศสมาชิกด้วย (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. ความเห็น/ข้อสังเกต

ในการประชุมครั้งนี้ อินโดนีเซียพยายามผลักดันสมาชิกอาเซียนให้มีท่าทีและยุทธศาสตร์ร่วมกัน เรื่องความร่วมมือในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกเพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะสหรัฐฯ และ สหภาพยุโรปที่พยายามเข้ามาบีบบทบาทเชิงภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคมากขึ้น โดยล่าสุด สมาชิกอาเซียน ๗ ประเทศ ที่ได้รับคำเชิญของนายโจ ไบเดน ประธานาธิบดี ได้เข้าร่วมกิจกรรมเปิดตัวกรอบ IPEF ของสหรัฐฯ^๑ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ผ่านระบบการประชุมทางไกล

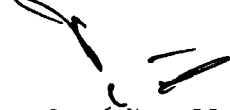
^๑ ประเทศที่เข้าร่วมการเปิดตัวกรอบ IPEF ประกอบด้วย ๑๓ ประเทศ ได้แก่ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม (กัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมา ไม่ได้รับเชิญ)

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน สมัยพิเศษ (AEMs' Special Meeting) ณ เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์